

DEBATA PODWÓRKOWA- Antoniów

Data i miejsce przeprowadzenia konsultacji: 03.10.2017 roku, Świetlica Środowiskowa w Antoniowie, ul. Spacerowa 4

Czas trwania: 16:00-18:30

Osoba prowadząca punkt i moderatorzy: Iwona Kiernożycka, Kamil Kiernożycki, Olga Dudkiewicz, Magdalena Harasimowicz

Liczba osób, które wzięły udział w konsultacjach: 23 uczestników

W ramach debaty uczestnicy brali udział w trzech ćwiczeniach:

1. Praca w grupach:każdy z uczestników debaty otrzymał te **same 4 pytania dotyczące śródmieścia Dąbrowy Górniczej** – w przeszłości, teraźniejszości i pożądanej przyszłości:

- *Czy zdarza się Wam przyjeżdżać do śródmieścia Dąbrowy Górniczej? Jeśli tak – w jakim celu? Jeśli nie – dlaczego?*
- *Czy kiedyś przyjeżdżaliście /przyjeżdżaliście do centrum z innych powodów? Co się zmieniło w tej kwestii?*
- *W jaki sposób chciał(a)byś tu spędzać czas (a teraz tego brakuje)?*
- *Co jest do tego potrzebne (infrastruktura, usługi, inne)?*

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020
Każdy z uczestników otrzymał kartkę z pytaniami, na której zapisywał swoje przemyślenia. Następnie mieszkańcy wspólnie omawiali odpowiedzi na pytania. Przebieg dyskusji na bieżąco monitorował przypisany do grupy moderator.

2. Praca w grupach: **na mapie śródmieścia Dąbrowy mieszkańcy zaznaczali dwa typy miejsc/obiektów miejskich:** zielonym post-itami te, które są dla nich ważne, ciekawe, lubiane, a czerwonym te, których brakuje – a więc są propozycją zmiany, wprowadzenia nowego rozwiązania.

3. **warsztat projektowy**, którego celem było zaproszenie mieszkańców do wspólnego i indywidualnego projektowania rozwiązań dla śródmieścia Dąbrowy Górniczej.

Zadanie zostało wykonane zgodnie z zamówieniem. Debata podwórkowa przygotowana została w oparciu o informacje zawarte w „Opracowaniu zbiorczym zawierającym scenariusze działań, które mają być podjęte podczas procesu rewitalizacji terenu objętego projektem „Fabryka Pełna Życia - rewitalizacja śródmieścia Dąbrowy Górniczej”, przygotowanym przez Pracownię Badań i Innowacji Społecznych „STOCZNIA”.

ĆWICZENIE 1

1. Czy spędzacie czas w śródmieściu Dąbrowy Górniczej?

W debacie uczestniczyły osoby w wieku od 40-tu do 73-ech lat. Większość konsultowanych stwierdziła, że przyjeżdża do Śródmieścia w zależności od potrzeb, czasami bardzo często, nawet kilka razy w tygodniu, a czasami okazjonalnie. Jednym z głównych powodów ich odwiedzin było przeważnie robienie większych zakupów lub wizyty u lekarza.

Powody, dla których mieszkańcy odwiedzają najczęściej centrum Dąbrowy Górniczej:

- zakupy w centrum handlowym Pogoria oraz innych okolicznych sklepach,
- praca, załatwianie spraw służbowych,
- próby w Miejskiej Orkiestrze Dętej,
- zajęcia Uniwersytetu III-go Wieku,
- wizyty u lekarza, zakupy w aptekach,
- uprawianie sportów (pływanie w Nemo, siłownia),
- załatwianie spraw urzędowych w ZUS, PZU, bankach,
- udział w spotkaniach stowarzyszenia,
- odwiedziny znajomych,
- koncerty w PKZ i dyskoteki w Nemo,
- odwiedziny znajomych,
- spotkania towarzyskie,
- załatwienie spraw osobistych,
- w razie potrzeby.

Najczęściej wymieniane przez uczestników debaty powody mniejszej atrakcyjności wizyt mieszkańców w śródmieściu:

- zaspakajanie w większości swoich potrzeb kulturalno-rekreacyjnych w miejscu zamieszkania, czyli na tzw. terenach zielonych,
- brak atrakcyjnej, ich zdaniem, oferty spędzania wolnego czasu skierowanej zarówno do

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 starszych osób, jak i młodzieży, studentów (np. brak kortów tenisowych lub innych form uprawiania sportu, brak tzw. życia nocnego, studenckiego, brak odpowiednich miejsc, w których młodzi ludzie mogą bezpiecznie i kulturalnie bawić się, brak dyskotek itp.),

- "wymarłe" centrum, ul. 3-go Maja,
- niechęć odwiedzania Śródmieścia ze względu na odległość dzielącą ich miejsce zamieszkania od centrum,
- brak dworca kolejowego z prawdziwego zdarzenia, jak też infrastruktury z nim związanej,
- brak odpowiedniej oferty skierowanej tylko do seniorów typu Centrum Seniora,
- zbyt mała ilość odpowiednich miejsc do spotkań ze znajomymi, przyjaciółmi typu restauracje, kawiarnie, ogródki kawiarniane,
- duży ruch samochodowy w centrum miasta,
- trudności z parkowaniem samochodów, zbyt mała ilość miejsc do parkowania (szczególnie dotyczy to ul. 3-go Maja i terenu wokół Poczty Polskiej,
- brak taniej oferty gastronomicznej .

2. Czy kiedyś przyjeżdżaliście do Dąbrowy Górniczej z innych powodów?

Mieszkańcy stwierdzili, że tak właściwie powody ich przyjazdu do Śródmieścia nie zmieniły się diametralnie. Zawsze byli zmuszeni przyjeżdżać do centrum, żeby załatwić sprawy urzędowe, zrobić większe zakupy, czy też pójść do lekarza. Różnica polega tylko na tym, że kiedyś dokonywali zakupów w sklepach na ul. 3-go Maja, Kościuszki, czy też w Pawilonie Handlowym Centrum, a teraz mogą je robić w dużych Centrach Handlowych. Są zadowoleni z tej sytuacji, gdyż na jednej powierzchni zlokalizowano wiele punktów handlowych oferujących różnorodny asortyment, a tym samym łatwiej jest im realizować zakupy. Nie muszą tracić na nie zbyt dużo czasu. Jednocześnie korzystają z bogatej oferty kina Helios, czy też różnorodnych punktów usługowych typu pralnia, zakłady fryzjerskie, firmy ubezpieczeniowe, turystyczne itp. Kiedyś przyjeżdżali do centrum do Urzędu Miejskiego. Uważają jednak, że obecna jego lokalizacja jest znacznie korzystniejsza, niż poprzednia. Teraz mogą kompleksowo załatwić swoje sprawy, gdyż Urząd Miejski, Sąd i Prokuratura znajdują się w jednym miejscu.

Innym powodem, dla którego dawniej mieszkańcy odwiedzali częściej Śródmieście było zatrudnienie w lokalnych zakładach pracy, takich jak Huta Bankowa, Defum, czy kopalnia. Teraz nie ma już tych miejsc pracy. Mieszkańcy wspominali także, że w ich okolicy nie było kiedyś szkół średnich, liceów, technikum i nie ma ich nadal. Zostały one usytuowane przeważnie w centrum miasta. Stąd też, gdy byli młodszy musieli po prostu przyjeżdżać do Śródmieścia, aby kontynuować naukę. Obecnie ich dzieci czy wnuki również są codziennymi gośćmi z tego powodu.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Uczestnicy debaty stwierdzili, że tak właściwie od zawsze przyjeżdżali do Śródmieścia, gdyż kiedyś tętniło ono życiem. Tutaj znajdowało się tzw. centrum kulturalno-rekreacyjne. PKZ oferował im ciekawą ofertę dotyczącą koncertów, spektakli teatralnych, wystaw, spotkań z ciekawymi ludźmi itp. Tak jest do dzisiaj. W Parku Hallera odbywały się różne festyny, zabawy, imprezy okolicznościowe. W pobliżu znajdowały się kawiarnie, restauracje. Teraz im tego brakuje.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

3. W jaki sposób chcielibyście spędzać tu czas?

Debata podwórkowa w Antoniowie pozwoliła zgromadzonym osobom na wyrażenie opinii dotyczącej nie tylko centrum miasta czy dworca PKP, ale przede wszystkim na poruszenie problemów, z jakimi spotykają się mieszkańcy oddalonych od centrum dzielnic. Wskazywano, że największym problemem jest brak inwestycji ze strony miasta w tereny zielone czy brak miejsc, do których można się udać bez konieczności odbycia dalekiej drogi. Mieszkańcy podczas dyskusji stwierdzili, że obecnie Śródmieście jest dla nich mało atrakcyjne pod względem kulturalno-rozrywkowym czy też rekreacyjnym. Narzekali, że tak właściwie nie mają po co przyjeżdżać do centrum miasta, gdyż nie ma tutaj dla nich nic ciekawego. Śródmieście jest jak wymarłe, na ul. 3-go Maja królują banki, wszędzie są korki i mnóstwo samochodów. Nie ma gdzie zaparkować, brakuje odpowiedniego terenu na nowe parkingi. Park Hallera jako miejsce spacerów i rekreacji ich nie interesuje. Wolą swój wolny czas spędzać z rodziną czy znajomymi u siebie, czyli w dzielnicy Antoniów. Stąd mają blisko na Pogorię, gdzie mogą wypoczywać. Obecnie w Dąbrowie nie ma już takich restauracji jak dawniej, czy też kawiarni z prawdziwego zdarzenia. Owszem, jest w Pałacu Kultury Zagłębia, ale według mieszkańców nie ma tam fajnego klimatu. Korzystają z niej raczej sporadycznie, przy okazji pobytu w Pałacu. Uważają, że potrzebne są zmiany w Śródmieściu pod względem zagospodarowania przestrzennego, takie zmiany, które przyczynią się do utworzenia miejsc przyjaznych mieszkańcom.

Uczestnicy debaty uważają, że jest potrzeba budowy lokali rozrywkowych, w których można miło spędzić czas przy kawie i lampce wina, posłuchać dobrej muzyki, zaprosić gości, zorganizować fajną imprezę. Jedna z uczestniczek debaty powiedziała: *"Jak przyjedzie do mnie rodzina z innego miasta to gdzie mam ją zaprowadzić, do centrum? Po co? Tam nie ma nic ciekawego do zobaczenia. Nawet porządnego obiadu nie można zjeść. To już wolę ugościć ich w swoim ogrodzie."* Mieszkańcom brakuje kina, restauracji, kawiarni na wolnym powietrzu, ogródków piwnych z muzyką, występami artystów itp. Tak chcieliby spędzać czas w Śródmieściu.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Bardzo ważnym punktem debaty był dworzec kolejowy. Mieszkańcy zwrócili uwagę, że dyskusje na jego temat toczą się od dawna i nie przyniosły jak na razie żadnych konstruktywnych rozwiązań. Chcieliby dworca nowoczesnego, na miarę XXI wieku, który byłby wizytówką naszego miasta.

Śródmieście dla mieszkańców ma być miejscem godzącym interesy zarówno młodych osób jak i seniorów. Wszyscy uczestnicy debaty byli zgodni co do tego, że powinno tam powstać Centrum Seniora. Uważają, że byłoby to miejsce przyjazne dla osób starszych, zaspakajające ich potrzeby kulturalne, opiekuńcze, edukacyjne, informacyjne, artystyczne, społeczne, integracyjne i wiele innych. Dzięki niemu nastąpiłby wzrost uczestnictwa dąbrowskich seniorów w życiu społeczności lokalnej. Można byłoby organizować i koordynować ważne wydarzenia związane z problematyką osób starszych, realizować projekty dotyczące aktywizacji seniorów i integracji międzypokoleniowej, wspierać i promować inicjatywy senioralne.

Jedna z młodszych uczestniczek debaty stwierdziła, że brakuje odpowiedniej oferty spędzania czasu dla ludzi młodych, uczniów, studentów. Uważa, że należy zapewnić im właściwą bazę typu dyskoteki, kawiarnie, teatry studenckie, miejsca, gdzie mogliby prezentować swoją twórczość artystyczną, rozwijać zdolności i umiejętności. Chodzi o to, aby młodzież mogła kulturalnie i bezpiecznie spędzać czas w centrum. Poruszono jeszcze jedną ważną kwestię dotyczącą

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 dostępności mieszkańców do obiektów sportowych. Uważają, że istnieją pewne niedociągnięcia w tym zakresie. Potwierdzono, że w Dąbrowie funkcjonuje bardzo dużo Orlików. Niestety brakuje kortów tenisowych lub innych obiektów umożliwiających uprawianie różnorodnych form sportu. Jedna z mieszkanki stwierdziła: *"Wiem, że Orliki są fajne, ale tam przeważnie grają w piłkę nożną. Gdy chcę pograć w tenisa ziemnego muszę się niestety udać aż do Katowic. Dobrze byłoby mieć takie korty u nas, na miejscu."*

4. Co jest do tego potrzebne (infrastruktura, usługi, inne)?

Uczestnicy debaty zwrócili uwagę, że tereny zielone są bardzo zacofane jeżeli chodzi o niezbędną infrastrukturę rekreacyjną, kulturalną, sportową. Tak właściwie jedynym miejscem, które służy mieszkańcom w tym zakresie jest Świetlica Środowiskowa. Dlatego też uważają, że jeśli jest mowa o rozwoju centrum, to wszystkie działania z tym związane powinny również uwzględniać rozwój terenów zielonych. Do tego jest potrzebna przede wszystkim niezbędna infrastruktura komunikacyjna. Oprócz tego myślą, że w Śródmieściu należy dokonać takich inwestycji, które przyczynią się do jego atrakcyjności. Jak określili: *"Należy zrobić wszystko, żeby po prostu pobudzić centrum do życia, żebyśmy mieli tam po co przyjeżdżać. Powinny powstać kawiarnie, restauracje, puby, dyskoteki, czy też inne fajne rzeczy. Nie można też zapominać o seniorach. Gdyby nie nasza świetlica, to gdzie oni mogliby się spotykać?"* Zastanawiała ich tylko taka rzecz, czy na to wszystko starczy pieniędzy. Tego rodzaju inwestycje wymagają przecież ogromnych nakładów finansowych. Boją się, że może na wszystko nie wystarczyć, a wtedy według nich rozbudowa samego centrum nie ma po prostu sensu.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

ĆWICZENIE 2

Ważne miejsca dla mieszkańców na mapie Dąbrowy Górniczej to:

- dworzec kolejowy,
- Pałac Kultury Zagłębia,
- Wyższa Szkoła Biznesu (ze względu na Uniwersytet III-go Wieku),
- Centrum Handlowe Pogoria, Aldi,
- ul. 3-go Maja,
- Hala widowiskowo-sportowa Centrum,
- Nemo Wodny-Świat,
- Park Hallera,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- targowisko miejskie,
- targ staroci.

Najważniejsze zmiany proponowane przez mieszkańców to:

- budowa dworca kolejowego na miarę XXI wieku (ma to dla mieszkańców ogromne znaczenie),
- budowa ciągu komunikacyjnego od dworca autobusowego przy placu PKZ do dworca

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 kolejowego,

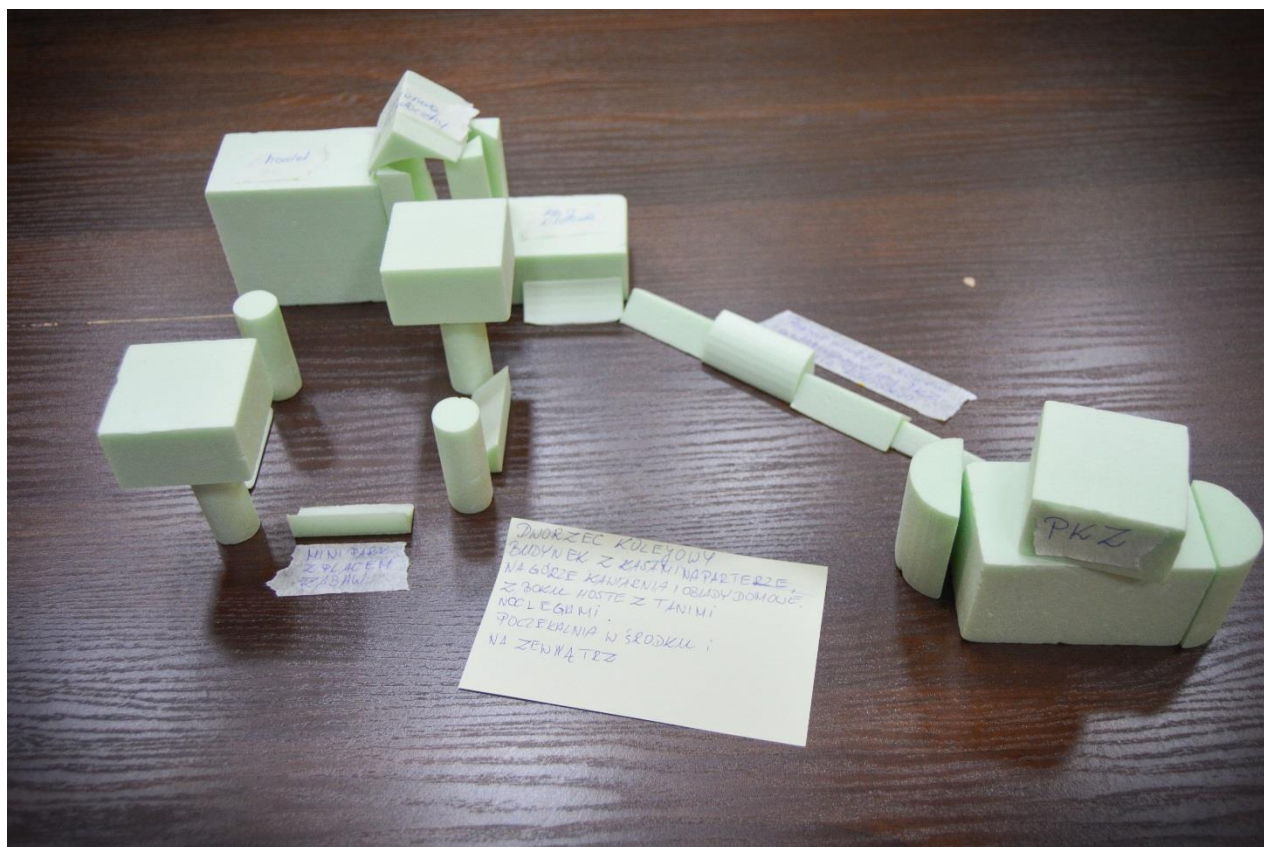
- powstanie Centrum Seniora (bardzo istotna dla nich propozycja, przedstawiana zarówno przez młodszych, jak i starszych uczestników debaty),
- utworzenie rynku w centrum będącego wizytówką Dąbrowy Górniczej.
- rozbudowa Śródmieścia połączona jednocześnie z rozwojem terenów zielonych (powstanie nowych inwestycji rekreacyjnych, kulturalnych, komunikacyjnych itp. na terenach zielonych),
- zmniejszenie ruchu samochodowego w centrum miasta, poprzez rozbudowę odpowiedniej infrastruktury komunikacyjnej,
- budowa nowych parkingów, ale raczej piętrowych, ze względu na ograniczoną ilość terenu,
- ożywienie handlowe ulicy 3-go Maja, przy jednoczesnym ograniczeniu na niej ruchu samochodów,
- przebudowa obecnego przejścia podziemnego przy Placu Wolności,

ĆWICZENIE 3 WARSZTAT PROJEKTOWY

1. Dworzec Kolejowy

Mieszkańcy zaprojektowali dworzec kolejowy z kasmi biletowymi oraz poczekalnią dla pasażerów, usytuowanymi zarówno wewnątrz budynku na parterze jak i na zewnątrz. Na piętrze znajdowałaby się kawiarnia, a także restauracja, gdzie można byłoby zjeść domowy obiad. Obok dworca zaplanowano hostel z tanimi noclegami i mini park z placem zabaw dla dzieci. Całość obiektu połączono specjalnym przejściem z dworcem autobusowym przy PKZ.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

2. Centrum Seniora

Byłoby to miejsce w centrum miasta przeznaczone przede wszystkim dla seniorów. To tutaj swoją

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 siedzibę miałyby Rada Seniorów. Mieszkańcy widzieliby tam również kawiarnię, restaurację, salę taneczną, wystawową, konferencyjną i biuro informacyjne. W Centrum Seniora można byłoby organizować spotkania z seniorami, szkolenia, konferencje naukowe, imprezy okolicznościowe, wystawy artystyczne i wiele innych.

3. Stylowa kawiarnia

Uczestnicy debaty zbudowali projekt kawiarni przyjaznej mieszkańcom, w której miło można spędzić czas z rodziną, znajomymi, przyjaciółmi. Byłoby to miejsce z tzw. "klimatem", miejsce spotkań przy kawie, dobrym ciastku czy lampce wina. Można byłoby tutaj również organizować cyklicznie kameralne koncerty muzyczne, spotkania z artystami, malarzami i innymi ciekawymi ludźmi, a także zabawy taneczne.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

REKOMENDACJE NA PRZYSZŁOŚĆ

Debata podwórkowa ze względu na złą pogodę prowadzona była w budynku Świetlicy Środowiskowej w Antoniowie. Rekrutacja uczestników nastąpiła poprzez kampanię informacyjno-promocyjną w formie plakatowej, na fb oraz na portalach internetowych, tak jak w poprzednich debatach. Toczyła się ona w formie swobodnej kawiarnianej dyskusji, czemu sprzyjało otoczenie, w jakiej się odbywała, serwowany słodki poczęstunek i zaangażowanie moderatorów w jej prowadzenie. Widać było ogromne zainteresowanie uczestników tematyką debaty.

Mieszkańcy nie mieli żadnych problemów z realizacją 3 ćwiczenia w formie warsztatów projektowych. Współpracowali z moderatorami przenosząc swoje pomysły na konkretne projekty ze styroduru.

Reasumując forma debaty, jej tematyka, a także sposób prowadzenia przez moderatorów spodobał się uczestnikom. Mieli jedynie obawy, czy ich propozycje i zdanie, jaki wyrażali co do zagospodarowania Śródmieścia będą naprawdę brane pod uwagę.